

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Wiceprzewodnicząca
Wiesława Taranowska

OPZZ-Z2/WT/271/08/AS

18.07.2008 r.

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Dot. pisma z 19 czerwca 2008 r. znak DUS-0210-3-ZJ/08 w sprawie projektu ustawy o emeryturach pomostowych.

W odpowiedzi na ww. pismo uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, póź. 234, z późn. zm.), nieprzedstawienie przez związki zawodowe opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia. Ponieważ w przedmiotowym piśmie jak też licznych pismach kierowanych z resortu do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych zawarta jest treść, że „niezgłoszenie uwag w tym terminie pozwolę sobie traktować jako akceptację przedłożonego projektu”, zwracam się do Pani minister o zwrócenie uwagi na powyższy fakt.

Przechodząc do meritum sprawy, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych po zapoznaniu się z nadesłanym projektem ustawy i po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami związkowymi przekazuje treść stanowiska prezydium OPZZ z 8 lipca br. (zał. 1) oraz przedstawia następujące uwagi i propozycje do proponowanych rozwiązań prawnych.

Uwagi o charakterze ogólnym

1. Obecny rząd, podobnie jak poprzedni, łamiąc ustalenia z 1998 roku, nie podjął rozmów z partnerami społecznymi na temat założeń do ustawy o emeryturach pomostowych.
2. Projekt ustawy został przekazany do konsultacji w trybie art. 19 ustawy o związkach zawodowych mimo, że w zespołach problemowych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych nie zakończono negocjacji w tej sprawie, toczonych w oparciu o podpisane przez rząd porozumienie z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi. Opracowanie przez rząd projektu ustawy przed uzgodnionymi negocjacjami jest złamaniem dialogu społecznego i świadczy jednoznacznie, że rząd stosuje dyktat a dialog społeczny traktuje instrumentalnie. Oceny tej nie zmienia fakt, że na skutek protestów ze strony związków zawodowych projekt na okres miesiąca został z konsultacji wycofany, skoro negocjacje toczą się nadal.
3. Ocena projektu została dokonana z uwzględnieniem następujących, kluczowych kwestii:
 - 1) jakich grup ubezpieczonych dotyczy projekt i co oferuje się osobom, które w momencie wprowadzanie reformy systemu emerytalnego pracowały w warunkach szczególnych lub wykonywały pracę o szczególnym charakterze;
 - 2) jakim świadczeniem ma być emerytura pomostowa.

Ad. 1 Grupy ubezpieczonych objęte projektem

Z brzmienia art. 5 wynika, że przepisami ustawy będą objęci pracownicy wykonujących prace w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, którzy urodzili się przed 1 stycznia 1969 roku, którzy po 31 grudnia 2008 roku wykonywali prace zamieszczone w załączniku do projektu ustawy. Projektodawcy postawić można w tej sprawie zarzut nierównego traktowania obywateli, skoro:

- zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy na takich samych stanowiskach będą mieli różne prawa tylko z uwagi na datę urodzenia, a także
- w art. 10 projektu ustawy do pracy w szczególnym charakterze zalicza służbę żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa,

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej i to bez względu na charakter tej służby i zajmowane stanowisko.

Z powołanego wyżej art. 5 wynika, że emerytury pomostowe będą przysługiwały tylko części osób, które w momencie wprowadzenia reformy systemu emerytalnego pracowały w warunkach szczególnych lub wykonywały pracę o szczególnym charakterze i które często wykonują tę pracę także dzisiaj – oczekując na ustanowienie w systemie emerytalnym przepisów w tym zakresie.

Jeżeli powyższa teza jest prawdziwa, to tym, którzy nie zostaną objęci systemem emerytur pomostowych ustawa nie oferuje niczego. Dla przypomnienia - poprzedni rząd proponował, aby osobom które nie zostaną objęte systemem emerytur pomostowych, przyznać rekompensaty w formie dopisania odpowiedniej kwoty do kapitału początkowego. Tego typu rozwiązanie przewidywał projekt Ministra Polityki Społecznej skierowany do konsultacji społecznych w listopadzie 2004r. oraz poprawka Klubu Platformy Obywatelskiej do ustawy z dnia 27 lipca 2005r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgłaszana w II czytaniu (która zresztą była identyczna jak projekt Ministra Polityki Społecznej).

Oczywiście fakt, że pewnej grupie ubezpieczonych, po przepracowaniu wielu lat w warunkach szczególnych lub wykonywaniu pracy o szczególnym charakterze nie oferuje się niczego w zamian, godzi w ich prawa nabyte a tym samym narusza Konstytucję RP.

Przedstawiony projekt ustawy jest wypełnieniem konkretną treścią, mającego deklaracyjny charakter, ust.2 art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowi, że „dla ubezpieczonych, urodzonych po 31 grudnia 1948 rokuzostaną ustanowione emerytury pomostowe”. Zapis ten jest wynikiem kompromisu osiągniętego w 1998 roku między rządem a związkami zawodowymi, w wyniku którego stopniowej likwidacji ulegała możliwość przechodzenia na wcześniejszą emeryturę zaś w zamian za to wszystkie osoby urodzone po wymienionej wyżej dacie, wykonujące pracę w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze, miały zostać objęte systemem emerytur pomostowych.

Projekt, który zakłada, że emerytury pomostowe mają mieć charakter wygasający i obejmować tylko wybraną grupę ubezpieczonych tj. urodzonych w przedziale czasowym 1.01.1949 – 31.12.1968 którzy równocześnie podjęli pracę przed 1.1.1999 r. jest złamaniem uzgodnień, pozostaje w logicznej sprzeczności z treścią art. 24, a biorąc pod uwagę, że nadaje uprawnienia tylko części osób wykonujących pracę nadal, ramię w ramię, w jednym zakładzie, na takim samym stanowisku, **narusza konstytucyjną zasadę równości**. Projektodawcy powinni zatem udzielić odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy pracownicy urodzeni po tej dacie wchodząc na rynek pracy nie zetkną się już z pracami w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze?.
- Czy ich sprawność psychofizyczna będzie taka duża, że prace określone dzisiaj jak prace o szczególnym charakterze nie będą wpływać na ich stan zdrowia.?
- Czy nie będzie już potrzeby wykonywania prac w szczególnych warunkach ?

Zdaniem OPZZ prawo do emerytur pomostowych powinno być zagwarantowane wszystkim pracownikom, którzy rozpoczęli pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed wejściem w życie reformy systemu emerytalnego oraz bez względu na datę urodzin. świadczenie to nie powinno mieć charakteru wygasającego, tylko dzięki temu pracodawcy aby nie płacić dodatkowych składek na FEP będą zainteresowani dokonaniem zmian warunków pracy i likwidacją czynników zagrożeń.

Ad. 2 Jakim świadczeniem jest emerytura pomostowa

Kwota emerytury pomostowej została określona w art. 11 ust. 1 projektu. Kluczowe znaczenie ma tu zapis o uwzględnieniu, przy wyliczaniu emerytury pomostowej, średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku 60 lat. Dla porównania – wspomniany wcześniej projekt Ministra Polityki Społecznej z 2004r. oraz propozycja Platformy Obywatelskiej zakładały, że będzie się brało pod uwagę wiek 62 lat. Wprawdzie w tamtych propozycjach przyjmowano wskaźnik korygujący w wysokości 90%, ale jak wynika z dokonanych obliczeń prowadziło to do wyższej kwoty emerytury pomostowej niż w obecnej propozycji rządowej.

Sprzeciw musi budzić także treść art. 21. Projektowany przepis oznacza bowiem, że osoby pobierające rentę wypadkową będą musiały dokonać wyboru – czy chcą otrzymywać rentę czy też emeryturę pomostową. W praktyce, dla prawie wszystkich, oznacza to pozbawienie prawa do emerytury pomostowej, mimo że powszechne przepisy emerytalno – rentowe dają w przypadku zbiegu uprawnień do emerytury i renty z tytułu wypadku lub choroby zawodowej prawo do jednego świadczenia w całości i drugiego w połowie.

Uwagi szczegółowe

W świetle powyższych uwag, wszystkie pozostałe kwestie mają na obecnym etapie drugorzędne znaczenie. Mimo to na szereg proponowanych rozwiązań nie sposób nie zwrócić uwagi.

1. W art. 3 zawarto definicję prac w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze. O ile definicja zawarta w ust 1 jest wynikiem zbliżenia stanowisk osiągniętego przez strony porozumienia społecznego, to wymienione w ust 2 czynniki ryzyka budzą sprzeciw. Są one znacznie ograniczone w stosunku do tych, które określił Zespół Ekspertów Medycyny Pracy do Spraw Zweryfikowania Wykazu Rodzajów Prac w Szczególnych Warunkach i Wykazu Prac o Szczególnym Charakterze w 2006 roku. Mimo wniosków zgłaszanych przez OPZZ zarówno pod adresem projektodawcy jak też ekspertów z dziedziny medycyny pracy o podanie jakie nowe przesłanki natury medycznej, które zaistniały w okresie ostatnich dwóch lat wpłynęły na tak drastyczne ograniczenie ilości czynników ryzyka, nie uzyskaliśmy odpowiedzi. Świadczyć to może o innych niż medyczne kryteriach ustalania wykazu tych czynników. Tezę tę potwierdza przyjęta przez stronę rządową na posiedzeniach ekspertów medycyny i bezpieczeństwa pracy procedura dochodzenia do prawdy obiektywnej w formie głosowania, w której na drugi plan zeszyły argumenty wysuwane przez wybitnych specjalistów – lekarzy medycyny pracy. Ponadto w trakcie toczących się prac eksperckich przedstawiciele resortu autorytatywnie wypowiadają się o nie uwzględnieniu niektórych rodzajów prac, mimo, że z medycznego punktu widzenia powinny zastać one ujęte w wykazie.

Problem ten ma istotne znaczenie dla ustalenia kręgu osób, których praca zaliczona zostanie jako wykonywana w szczególnych warunkach. Opowiadamy się za poszerzeniem czynników ryzyka przede wszystkim o hałas oraz pracę zmianową nocną (wymienianą przez organizacje międzynarodowe jako konkretny przykład negatywnego czynnika dla zdrowia pracowników).

Bez względu jednak na ostateczną ilość czynników ryzyka, OPZZ w pełni zgadza się ze stanowiskiem zespołu ekspertów medycyny pracy, że ze względu na liczbę ściśle zdefiniowanych czynników charakteryzujących warunki szczególne nie jest możliwe ustalenie wykaz rodzajów prac odpowiadających tym kryteriom.

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w sprawozdaniu z wykonania zadań Zespołu Ekspertów Medycyny Pracy do Spraw Zweryfikowania Wykazu Rodzajów Prac w Szczególnych Warunkach i Wykazu Prac o Szczególnym Charakterze z marca 2006 roku, z którym Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w pełni się zgadza: „Taki wykaz może powstać dopiero po szczegółowej analizie warunków pracy na konkretnych stanowiskach. Propozycją Zespołu jest by kwalifikowaniem prac do warunków szczególnych zajmowały się komisje, w skład których powinni wejść przedstawiciele służby medycyny pracy, Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Pracy oraz przedstawiciele pracodawcy i pracowników z zakładu pracy, którego wniosek jest aktualnie rozpatrywany. Wnioski o zaliczenie rodzaju pracy w konkretnym zakładzie do warunków szczególnych mogą być składane do tej komisji przez pracodawców albo przez pracowników lub ich przedstawicieli. Powinien zostać ustalony tryb odwoławczy od decyzji komisji”.

Protest budzi odstępianie przez rząd od definicji pracy o szczególnym charakterze, uzgodnionej przez wszystkie strony dialogu społecznego w 2007 roku. Jej konstrukcja, ograniczająca w znaczny sposób liczbę przyszłych beneficjentów ustawy, nie ma uzasadnienia medycznego, o czym świadczy fakt, że eksperci medycyny pracy do wykazu prac o szczególnym charakterze wpisali prace, które nie mieszczą się w treści definicji, pomijając równocześnie prace, które tej definicji odpowiadają.

Z uwagi na toczące się prace w zespołach Komisji Trójstronnej i zarysowującą się możliwość osiągnięcia porozumienia w kwestii części rodzajów prac, Ogólnopolskie Porozumienia Związków Zawodowych

zastrzega sobie możliwość uzupełnienia niniejszej opinii o wykaz rodzajów prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze, które uważać będzie za istotne, a które nie zostaną uwzględnione w toku tych prac.

2. W myśl art. 5 ust. 1 pkt 7 projektu, jednym z warunków otrzymania świadczenia pomostowego jest, aby „nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy”. Przepis ten jest nieściśły i wymaga doprecyzowania. Nie wynika z niego m.in. czy, jak ma to miejsce w przypadkach nauczycieli (art. 20 ust. 5 c Karty Nauczyciela), rozwiązanie to jest tożsame z wygaśnięciem umowy oraz czy musi istnieć bezpośredni związek czasowy między zakończeniem pracy o przejściem a na emeryturę pomostową. Doprecyzowanie wydaje się tym bardziej potrzebne, że osoba, o której mowa w art.12 ust. 2 projektu w okresie pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego może już nie być pracownikiem.
3. Projekt uznaje (art. 3 ust. 1), za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach tylko tych, którzy wykonywali tę pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Niezbędne jest doprecyzowanie tego przepisu np. poprzez rozszerzenie wymienionego pojęcia w słowniczku (art. 2). W szczególności chodzi o zapis nie pozostawiający wątpliwości, że za pracę w pełnym wymiarze czasu pracy uznaje się też pracę nauczyciela, wykonywaną w wymiarze niepełnym lecz nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć. Jest to niezbędne, aby dostosować zapisy projektu do obowiązującego brzmienia art. 88 w związku z art. 91b ust. 1 Karty Nauczyciela.
4. Zapis art. 6 daje szczególne uprawnienie dla pracowników statków żeglugi powietrznej. Proponujemy zapis w brzmieniu: „Pracownik personelu pokładowego wykonujący na statkach żeglugi powietrznej pracę o szczególnym charakterze(lub w szczególnych warunkach), który spełnia warunki, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 1, 4-7, nabywa prawo do emerytury pomostowej, jeżeli:
 - 1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i co najmniej 55 lat dla mężczyzn;
 - 2) ma okres pracy o szczególnym charakterze (lub w szczególnych warunkach) na statkach żeglugi powietrznej wynoszący co najmniej 15 lat;

3) centrum medycyny lotniczej wydało orzeczenie o niezdolności do wykonywania pracy o szczególnym charakterze wymienionej w pkt (...) załącznika nr 2 do ustawy (lub w szczególnych warunkach wymienionej w pkt (...) załącznika nr 1 do ustawy)".

5. Zgodnie z art. 11 projektowanej ustawy, emerytura pomostowa będzie obliczana przez podzielenie podstawy obliczenia emerytury z FUS, ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przez średnie dalsze trwanie życia. Oznacza to, że w stosunku do osób, które spełnią wymogi do powszechnej emerytury w latach 2009 – 2013, i będą miały wyliczoną tzw. emeryturę mieszaną, przechodzący na emeryturę pomostową będą mieli świadczenie zaniżone, co budzi kolejne wątpliwości konstytucyjne. Przechodzący w tych latach na „pomostówkę” powinni mieć wyliczone świadczenie z uwzględnieniem art. 183 ww. ustawy. Ponadto część środowisk związkowych uważa, że uśrednianie dla obu płci dalszego trwania życia jest wyrazem dyskryminacji mężczyzn i obniżania im należnych i wypracowanych świadczeń. Biorąc pod uwagę, że emerytury pomostowe mają charakter poza systemowy podniesiony problem powinien zostać poddany ekspertyzom pod kątem zgodności proponowanego zapisu z Konstytucją.
6. Prawo do emerytury pomostowej ustaje (art.13 pkt. 2) z dniem osiągnięcia określonego wieku, jeżeli uprawniony nie ma ustalonego prawa do emerytury. Z zapisu tego wynika, że jeżeli ma ustalone prawo do emerytury, to prawo do emerytury pomostowej nie wygasa. Czy o to chodziło projektodawcy?
7. Prawo do emerytury, zgodnie z art. 14 ust 4 ulega zawieszeniu bez względu na uzyskiwaną wysokość przychodu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W ten sposób, zdaniem OPZZ w sposób nieuzasadniony, ogranicza się zakres możliwości uzyskiwania przez emerytów dodatkowych przychodów z pracy. Zapis ten pozostaje w sprzeczności z ogólną zasadą nie łączenia do stażu pracy okresów pracy wykonywanych w szczególnych warunkach z okresami pracy o szczególnym charakterze. Uznajemy za uzasadnione pozostawienie tak restrykcyjnego zapisu jedynie w odniesieniu do wykonywanej pracy w takim samym charakterze jak przed przejściem na „pomost”.

8. Kolejnym istotnym problemem jest, jaki wpływ na możliwość utrzymania pracy i „dopracowania” do emerytury będzie miał obowiązek opłacania przez pracodawcę 3% składki. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że w wyniku proponowanej regulacji, jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki zostanie zlikwidowana znaczna część stanowisk pracy w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze i w znacznym stopniu rozszerzy się szara sfera.

Likwidacja stanowisk pracy a może całych wydziałów czy zakładów pracy może spowodować, że znaczna część uprawnionych do emerytur pomostowych zwalnianych z pracy z przyczyn zakładu pracy uzyska uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego, które, szczególnie dla większości kobiet, będzie świadczeniem korzystniejszym.

9. Okazać się może, że dla uniknięcia opłacania składek na FEP, pracodawcy będą zwalniać pracowników lub zmieniać im wymiar czasu pracy np. 9/10, 19/20 czy 39/40 etatu. Mimo nadania uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy (art. 41) kontroli ewidencji pracowników i nakazania pracodawcy umieszczenia pracownika w ewidencji wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, to projektowana ustawa w zasadzie tylko pracodawcom przyznaje prawo do decydowania, czy konkretne stanowisko pracy, zgodnie z nowym wykazem, jest stanowiskiem uprawniającym do emerytury pomostowej. Ustawa powinna zawierać normę, że nie umieszczenie pracownika w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze, jest wykroczeniem przeciwko prawom pracownika.

10. Prawo do występowania do organów Państwowej Inspekcji Pracy umieszczenie pracownika w ewidencji, o której mowa wyżej, powinny oprócz pracownika mieć reprezentujące go organizacje związków zawodowych. Od decyzji PIP nakazującej lub odmawiającej wpisu do ewidencji powinno przysługiwać prawo odwołania do właściwego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

11. Uprawnienia do emerytur pomostowych żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej wynikające z art. 10 projektu ustawy naruszają konstytucyjną zasadę równości z uwagi na:

- Nie objęciem tej grupy obowiązkiem odprowadzania składki na fundusz emerytur pomostowych;
- Wprowadzeniem do systemu ubezpieczeniowego osób objętych systemem zaopatrzeniowym;
- Nie objęciem „grupy mundurowej” ograniczeniami analogicznymi do pozostałych uprawnionych wynikających z treści ust.2 w art. 5 projektu.

12. Proponujemy wykreślić końcowe słowa w ust. 1 art. 27 tj. „chyba, że Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Zakładu, zezwoli na ulokowanie środków w inny sposób”. W opinii związków zawodowych zapis taki daje możliwości manipulowania władzy środkami funduszu.

Konkluzja

Rozpatrując projekt z punktu widzenia osób pracujących w przeszłości w warunkach szczególnych lub wykonujących pracę o szczególnym charakterze, projekt ten jest zdecydowanie najgorszym projektem, przyznającym tym pracownikom znacznie mniejsze uprawnienia niż nie tylko projekt obywatelski, skierowany do Sejmu RP w 2006r. (druk nr 150), ale także znacznie mniejsze niż projekty Ministra Polityki Społecznej skierowane do konsultacji społecznych w kwietniu 2007 r. i w listopadzie 2004r. oraz poprawka do ustawy z dnia 27 lipca 2005r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgłaszana w II czytaniu przez klub parlamentarny Platformy Obywatelskiej (która zresztą była identyczna jak projekt Ministra Polityki Społecznej).

Zgłoszone w roku ubiegłym przez Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych ogólne uwagi do projektu ustawy opracowanego przez koalicję rządową PIS - Samoobrona – LPR pozostają niestety nadal aktualne i warte przypomnienia.

Projekt ustawy wymaga nie tyle konsultacji co spokojnego, pozbawionego szczególnie presji czasowej, negocjowania przez wszystkie strony dialogu społecznego. Przeprowadzenie konsultacji i uzyskanie akceptacji określonych środowisk na proponowane rozwiązania nie może dokonywać się na przestrzeni jednego czy dwóch miesięcy, gdyż konsultacje te stają się zupełną fikcją, nie mającą nic wspólnego z poważnym traktowaniem problemu. Nie może być tak, aby rząd, nie zwracając uwagi na jakość proponowanego przepisu, jego funkcje społeczne, czy

dotychczasowe zobowiązania wobec partnerów społecznych, dążył do przeforsowania swojego projektu tak, aby wszedł on w życie od 1 stycznia 2009. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych przypomina, że wprowadzenie „na siłę” od 1 stycznia 1999 roku pakietu czterech reform, zakończyło się kompromitacją trzech z nich, których skutki społeczeństwo mimo upływu 9 lat odczuwa po dzień dzisiejszy. Jedną z nich, co nie jest bez znaczenia, była reforma systemu ubezpieczeń społecznych, wprowadzana bez właściwego przygotowania prawnego i logistycznego.

Ze względu na powyższe uwagi i zastrzeżenia, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych negatywnie opiniuje całość projektu ustawy jako opartej na założeniu jak najszerszego ograniczenia uprawnień zatrudnionych w najcięższych warunkach. Filozofia taka jest nie do zaakceptowania przez pracowników i reprezentujące je związki zawodowe.

Stanowisko
Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 8 lipca 2008 r.
w sprawie emerytur pomostowych

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, po zapoznaniu się z trybem prac nad treścią rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych zdecydowanie protestuje przeciwko próbie wprowadzania w życie antyspołecznych rozwiązań prawnych dotyczących pracowników.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych domaga się od rządu :

- Przestrzegania ustaleń Zespołu Ekspertów Medycyny Pracy do Spraw Zweryfikowania Wykazu Rodzajów Prac w Szczególnych Warunkach i Wykazu Prac o Szczególnym Charakterze przyjętych w drodze kompromisu przez wszystkie strony dialogu społecznego. Kolejna weryfikacja przyjętych w 2006 roku definicji prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze oraz wynikających z nich czynników ryzyka a także wykazów prac ma w praktyce jedynie na celu ograniczenie przez rząd ilości uprawnionych do emerytur pomostowych. Przyjęta przez stronę rządową procedura uznawania czynników ryzyka w drodze głosowania nie ma nic wspólnego z lansowaną przez nią tezą, że o uprawnieniach do świadczenia mają decydować jedynie przesłanki medyczne. Budzi ona także zastrzeżenia ze strony wybitnych ekspertów medycyny pracy, którzy w tej sprawie złożyli zdania odrębne.
- Objęcia ustawą o emeryturach pomostowych wszystkich pracowników, bez względu na datę urodzenia, którzy zarówno przed wejściem w życie reformy systemu emerytalnego jak i obecnie wykonują pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze;
- Aby podstawą do zakwalifikowania określonych stanowisk pracy jako uprawniających do ubiegania się o emeryturę pomostową była ich ocena dokonana w zakładach pracy przez zespoły powołane w trybie określonym w przyszłej ustawie, zgodnie z sugestią zawartą w sprawozdaniu z 2006 roku ww. Zespołu Ekspertów.

- Uwzględnienia propozycji zawartych w obywatelskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i innych ustaw (druk sejmowy nr 150) w zakresie przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, natomiast rządowy projekt powinien dotyczyć uprawnień do emerytur pomostowych osób, które podjęły zatrudnienie w warunkach szkodliwych po wejściu w życie reformy systemu emerytalnego.

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych oczekuje od Rządu przedstawienia nowych, akceptowanych społecznie i uwzględniających warunki pracy, propozycji w zakresie emerytur pomostowych.

OPZZ apeluje do wszystkich organizacji związkowych o przygotowanie się do obrony jednego z najważniejszych uprawnień pracowniczych, jakim są uprawnienia do wcześniejszych emerytur dla zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze.

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia

Związków Zawodowych